नामांक	Roll No.					

No. of Questions — 23

VU—53–Nim. Dar.

No. of Printed Pages — 3

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2013

निम्बार्क दर्शनम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

(1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्काः अनिवार्यतः लेख्यः ।

(2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।

(3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।

(4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीया ।

(5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

1.	द्वेताद्वैतपदे कः समासः ?	1
2.	एकेनैव ब्रह्मात्मकत्वलक्षणेन ज्ञातं वस्तु किमुच्यते ?	1
3.	निम्बार्कपरम्परायां कयोः युगलयोः उपासना विद्यते ?	1
4.	निम्बार्कमते कालतत्त्वं किम् ? संक्षेपेण लिखत ।	2
5.	निम्बार्कदर्शने वैराग्यं कतिविधम् ? तेषां नामानि लेख्यानि ।	2
6.	श्रीपरीक्षिन्महाराजः कुत्रत्यः कीदृशश्चासीत् ?	2
7.	श्रीभगवान् सुदर्शनचक्रराजः कदा आविर्बभूव ?	2
8.	श्रीभगवान्नियमानन्देन स्वपित्रा सह कानि तीर्थानि भ्रमितानि ?	2
9.	उपासनीयं नितरां जनैः .... इति श्लोकं पूरयत ।	2
10.	सुघोषमणिपुष्पकौ कयोः शंखौ आस्ताम् ?	2
11.	के आततायिनः ?	2
12.	स्थितप्रज्ञः कः उच्यते ?	2
13.	श्रीमद्भगवद्गीतानुसारं मिथ्याचारः कः कथ्यते ?	2
14.	निम्बार्कमतानुसारं प्राकृततत्त्वं किम् ?	4
15.	''द्वीतं तदेव द्वैतं स्यादद्वैतं तु ततोऽन्यथा'' सप्रकरणं व्याख्यात ।	4
16.	पदार्थः कति विधः ? परस्परं कीदृशः सम्बन्धः ?	4
17.	श्रीनिम्बार्कचरितवैशिष्ट्यं लिखत ।	6
	अथवा	
	व्रतादिविषये स्पर्शवेधसिद्धान्तः लेख्यः ।	
18.	सर्वेश्वर श्रीराधाकृष्णयोः युगलोपासना वर्णनीया ।	6
	अथवा	
	श्रीनिम्बार्कचरितलेखकस्य व्यक्तित्वं कृतित्वं च वर्णयत ।	

19. निम्नांकितयोः श्लोकयोः **एकस्य** सप्रसङ्गं व्याख्या विधेया — 6

अपर्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितम् ।

पर्याप्तं त्विदमेतेषां बलं भीमाभिरक्षितम् ॥

अथवा

जातस्य हि ध्रुवो मृत्युर्ध्रुवं जन्ममृतस्य च ।

तस्मादपरिहार्येऽर्थे न त्वं शोचितुमर्हसि ॥

20. निम्नांकितयोः श्लोकयोः **एकस्य** सप्रसङ्गं भावार्थः लेख्यः — 6

सुखदुःखे समे कृत्वा लाभालाभौ जयाजयौ ।

ततो युद्धाय युज्यस्व नैवं पापमवारप्स्यसि ॥

अथवा

श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः परधर्मात्स्वनुष्ठितात् ।

स्वधर्मे निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः ॥

21. द्वैताद्वैतविवेकानुसारम् ईश्वरतत्त्वं प्रतिपादयत । 7

अथवा

ईश्वरजीवयोः वैधर्म्यं वर्णयत ।

22. पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा "द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया" इत्यादि भेदवाक्यैः पदार्थस्वरूपं विधीयते तादात्म्यं वा प्रतिषिध्यत इति यथाग्रन्थं विवेचयत । 7

23. द्वैताद्वैतविवेकमाधारीकृत्य ब्रह्मणः स्वरूपं वर्णयत । 7

अथवा

तत्त्वत्रयस्य यथार्थता शास्त्रप्रमाणैः विलिख्यताम् ।